

Can Vilalta

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: C-32, km. 94,5
Alçada: 36

Coordenades:

Latitud: 41.51726
Longitud: 2.39187
UTM Est (X): 449257
UTM Nord (Y): 4596359

Classificació

Número de fitxa 08029 - 145
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I-II dC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Desaparegut per urbanització de l'entorn
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari Patrimoni Arqueològic 1242
Número inventari CCAA 1242
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: dl., 20/06/2016 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un jaciment d'època romana documentat arrel de diferents troballes efectuades des del 1948, quan fruit dels moviments de terres relacionats amb les tasques agrícoles de la zona, quedaren al descobert un seguit d'estructures que foren documentades per M. Ribas abans de ser destruïdes.

Les estructures documentades es basaven en un conjunt d'habitacions amb parets obrades amb pedres i carreus de mida gran als angles. Algunes de les estances presentaven estucs, i dues de les habitacions estaven pavimentades amb opus signinum. En un altre punt del jaciment, en un marge, s'hi localitzà un lacus fragmentat a causa dels rebaixos del terreny.

Al costat d'aquestes estructures, s'exhumaren restes d'una quantitat indeterminada d'enterraments en tegulae de secció quadrada.

D'entre el material recuperat per M. Ribas hi ha ceràmica terra sigil·lada, doli, àmfores, ceràmica a mà i a torn i tres monedes de bronze d'època imperial.

Posteriorment, el 12 de juny de 1954, arrel de noves remocions de terra es localitzà in situ un mil·liari de més de 2 m. d'alçada per 60 cm. de diàmetre, amb un basament de secció quadrada de 90 cm d'alçada. Era obrat amb pedra sorrenca, probablement provinent de Montjuïc, i conservava les tres darreres línies d'inscripció.

Arrel d'aquesta troballa s'efectuà una intervenció arqueològica al juliol de 1954 a càrrec de M. Ribas, qui documentà un tram de via romana, identificada com la Via Augusta, la qual transcorreria paral·lela a la línia de costa i molt a prop del Camí del Mig. La via constava d'uns 9 metres d'amplada i presentava un mur a cada costat; a la banda de mar feia 20 m. de longitud i al sector de muntanya uns 65 m.

Al costat de la via s'hi localitzà una necròpolis amb divuit enterraments en tegulae, tres en fossa, un en caixa de pedra i dos monuments funeraris; un de base quadrada i pavimentat amb opus signinum i un altre de base rectangular, a banda d'una fossa quadrada excavada al natural interpretada com a una ossera.

Aquestes troballes permeten establir la presència en aquest indret, d'un establiment rural d'època romana tipus vil·la, d'una banda, i d'un tram de la Via Augusta, d'altra.

La vil·la documentada, situada de manera estratègica a tocar de la Via Augusta, presentava estructures pertanyents tant a la part residencial -habitacions amb estucs i paviments d'opus signinum - com a la part rustica - dipòsits- i amb una àrea de necròpolis vinculada. La cronologia de l'establiment es pot establir dins el període altimperial en relació als materials apareguts.

El tram de Via Augusta documentat, amb enterraments al seu voltant, permet constatar la fossilització d'aquest vial en l'actual Camí del Mig.

Observacions:

L'emplaçament del jaciment es troba en un punt on coincideixen els termes de Cabrera, Vilassar de Mar i Cabrils. Degut a la urbanització de l'indret el jaciment està desaparegut en bona part.

Bibliografia

ÀNÒNIM. "Activitats. Descobriment d'una important vil·la romana.". A: MUSEU. Mataró, 1948.

ARRIBAS, A.. "La arqueología romana en Cataluña". A: Actas del II Symposium de Prehistoria Peninsular. Barcelona, 1963. p.194.

BONAMUSA, J.. "Restes d'un sepulcre romà al Camí del Mig (Mataró)". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. 1, p.1.

CLARIANA, J.F. "Noves troballes de restes romanes en el Camí del Mig (Mataró)". Memòria d'activitats de la Secció Arqueològica del Museu de Mataró. p.53.

CUYÀS, J.M.. A: Historia de Badalona. Badalona: Autor, 1976. III.

FABRE, G.; MAYER, M.; RODÀ, I. Inscriptions romaines de Catalogne, IV. Barcino. 1. Paris, 1997.

FABRE, G.; MAYER, M.; RODÀ, I.. Inscripcions romanes de Mataró i la seva àrea (epigrafia romana del Maresme). 1. Barcelona: Rafael Dalmau, 1983. (Caixa d'Estalvis Laietana; 36).

FERRER I CLARIANA, LL.. "La capella prerromànica de Sant Cristòfol de Cabrils". A: Monuments històrico-artístics i bells paratges del Maresme. Mataró: Obra de Sant Francesc, 1963. p.21.

GELPI, M.G.. "Columna mil·liar (romana) a Vilassar de Mar". La Clau. 4, p.9.

GUARDIOLA, LL.. "Vilassar de Mar". VIII Reunión de la Comisaría Provincial de Excavaciones Arqueológicas de Barcelona. p.87.

GUARDIOLA, LL.. Sant Joan de Vilassar. Vilassar de Mar, 1955.

ILLA, J.. "Les vies de comunicació del Maresme en l'Antiguitat". Memòria d'Activitats del S.A.M.M.. p.104.

LLEONART, R.. "Noves descobertes romanes al Camí del Mig (Mataró)". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia del Maresme. 1, p.3.

NUIX, J.M.. "Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares II. Vilassar de Mar (Barcelona)". Ampurias. 24, p.310.

OLESTI VILA , O.. El territori del Maresme en època republicana (s. III-I a.C.). Estudi d'Arqueomorfologia i Història. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, 1995. (PREMI ILURO; 52). PREMI ILURO 1994.

PALLARÈS, F.. "La topografia i els orígens de la Barcelona romana". Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat. 26, p.18-20.

PREVOSTI, M.. Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, 1981. 2.

RIBAS, M. "La Via Augusta en el Maresme". Montaña. 71, p.265-270.

RIBAS, M.. El Maresme en els primers segles del Cristianisme. 1. Barcelona: Rafael Dalmau, 1976. (Caixa d'Estalvis Laietana; 24).

RIBAS, M.. El poblament d'Ilduro. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1952. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 12).

RIBAS, M.. Els orígens de Mataró. 2. Barcelona: Rafael Dalmau, 1988. (Caixa d'Estalvis Laietana; 8).

SERRA RÀFOLS, J. de C.. "Vilassar de Mar (Barcelona)". Noticiario Arqueológico Hispánico. 3 - 4, p.1116.

SERRA RÀFOLS, J.C.. "Un mil·liari a Vilassar de Mar". El Miliario Extravagante. 5, p.100-101.